

Сучасні проблеми та тенденції в галузі публічного управління: методи для підвищення продуктивності та прозорості громадських служб

Людмила Ю. Прогонюк ¹ *

¹ Миколаївський національний аграрний університет (Україна). Доцент кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, кандидат юридичних наук, доцент.

* Автор-кореспондент, e-mail: progluda@i.ua

СТАТТЯ

АНОТАЦІЯ

Дослідницька

отримана:

1 листопада 2024 р.

переглянута:

7 грудня 2024 р.

прийнята:

11 грудня 2024 р.

опублікована

онлайн:

26 грудня 2024 р.

Авторське право ©

2024 автора

Цей твір ліцензовано на умовах Ліцензії Creative Commons «Із Зазначенням Авторства – Некомерційна 4.0 Міжнародна» (CC BY-NC 4.0).

DOI:

[10.70651/3041-2498/2024.3-4.01](https://doi.org/10.70651/3041-2498/2024.3-4.01)

У контексті сучасних глобальних викликів у публічному управлінні проблема механізму взаємодії громадянського суспільства з органами державної влади набуває надзвичайної важливості для забезпечення сталого розвитку та соціального благополуччя. Тому актуальність даного дослідження обумовлена необхідністю пошуку дієвої стратегії щодо підвищення ефективної та прозорої комунікації взаємодії громадськості з органами місцевого самоврядування. Метою роботи є аналіз та оцінка ефективності механізмів публічного управління в контексті взаємодії влади та громадськості на основі міжнародного досвіду, а також розробка ефективних шляхів та стратегій подальшого застосування інструментів партисипації. У роботі використано комплекс методів, таких як аналіз статистичних даних, порівняльний метод, а також опитування населення. В першу чергу, було встановлено, що органи влади та місцевого самоврядування повинні створювати сприятливі умови для розвитку громадських ініціатив, уникати втручання у формування та діяльність інститутів громадянського суспільства, використовувати прозорі механізми для підтримки їхньої роботи, а також залучати громадськість до ухвалення та реалізації владних рішень. Таким чином, така комунікація стане запорукою розвитку нашої держави, посилення її економічного потенціалу та обороноздатності. Особлива увага була приділена механізмам залучення громадськості до прийняття рішень в Миколаївській міській раді, та визначено дієві дорадчі ради та їх функції. Це дозволило запропонувати сучасні форми партисипації для сприяння функціонування громадських служб у досліджуваній громаді. Практична значимість цієї роботи полягає в тому, що результати дослідження можуть слугувати підґрунтям для розробки та впровадження ефективних стратегій та програм публічного управління в контексті комунікативної взаємодії влади та громадськості, що сприятиме їх сталому соціальному та економічному розвитку.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

територіальні громади, децентралізація, місцеве самоврядування, публічне управління, сталий розвиток, євроінтеграція.

e-ISSN 3041-2498

Public Management and Policy

<https://www.eu-scientists.com/index.php/pmap>

Contemporary challenges and trends in public administration: Strategies for increasing the efficiency and transparency of public services

Liudmyla Prokonyuk ¹*

¹ *Mykolaiv National Agrarian University (Ukraine). Associate Professor at the Department of Public Management and Administration and International Economy, PhD (Law), Associate Professor.*

* *Corresponding Author*, e-mail: progluda@i.ua

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Research Article

Received:

1 November 2024

Revised:

7 December 2024

Accepted:

11 December 2024

Published online:

26 December 2024

Copyright © 2024
by author

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

DOI:

[10.70651/3041-2498/2024.3-4.01](https://doi.org/10.70651/3041-2498/2024.3-4.01)

In the context of modern global challenges in public administration, the problem of the mechanism of interaction between civil society and state authorities becomes extremely important for ensuring sustainable development and social well-being. Therefore, the relevance of this study is determined by the need to find an effective strategy to increase effective and transparent communication of interaction between the public and local self-government bodies. The purpose of the work is to analyze and evaluate the effectiveness of public management mechanisms in the context of interaction between the authorities and the public based on international experience, as well as to develop effective ways and strategies for the further application of participation tools. The work uses a set of methods, such as the analysis of statistical data, the comparative method, as well as population surveys. First of all, it was established that authorities and local governments should create favorable conditions for the development of public initiatives, avoid interference in the formation and activities of civil society institutions, use transparent mechanisms to support their work, as well as involve the public in the adoption and implementation of government decisions. Thus, such communication will become a guarantee of the development of our state, strengthening of its economic potential and defense capability. Special attention was paid to the mechanisms of public involvement in decision-making in the Mykolaiv City Council, and effective advisory councils and their functions were defined. This made it possible to propose modern forms of participation to promote the functioning of public services in the studied community. The practical significance of this work is that the research results can serve as a basis for the development and implementation of effective public management strategies and programs in the context of communicative interaction between the authorities and the public, which will contribute to their sustainable social and economic development.

KEYWORDS

territorial communities, decentralization, local self-government, public administration, sustainable development, European integration.

1. Вступ

З 2014 року в Україні стратегічним трендом соціально-економічного розвитку є процес децентралізації, який включає реформу адміністративно-територіального устрою. Ця ініціатива полягає в зміні підходу держави до організації та фінансування місцевого самоврядування, зокрема у відмові від суворої централізації, що діяла ще з радянських часів. Ефективне публічне управління сприяє здійсненню публічної політики, що виникає зі зміни акценту від відповідальності відомих лідерів до особистої участі кожного громадянина та громадянських організацій.

Проте, проблематика публічного управління розвитку партисипативної демократії, лібералізації державної влади та партнерської співпраці між урядовими структурами на всіх рівнях управління є складною та багатогранною. Відсутність ефективних стратегій та механізмів співпраці між громадськими організаціями та органами публічної служби може призвести до невдалого стратегічного та недостатнього соціально-економічного розвитку. Недостатня увага до питань публічного управління в партисипативному процесі може призвести до неправильної комунікації влади і громадян, не розуміння їхніх реальних проблем, адже, громадські організації створюються не лише для допомоги влади, а й для здійснення контролю за її діяльністю. Таким чином, вивчення механізмів публічного управління в контексті розвитку стратегічних цілей ефективності та прозорості застосування інструментів взаємодії громадських служб з органами публічної влади стає актуальною та важливою проблемою для забезпечення розбудови ефективних і підзвітних громадянам державних інституцій, які формують державну політику та успішно її реалізують для сталого розвитку держави.

2. Огляд літературних джерел

Дослідження в цьому напрямку достатньо активно розвиваються. В роботах провідних вітчизняних авторів вже намічені основні шляхи вирішення цих питань, але залишаються невирішеними ряд проблем, пов'язаних з оптимальним використанням інструментів комунікативної взаємодії органу місцевого самоврядування та громадськості та механізмами залучення громадськості до управління відновленням територій в воєнний та післявоєнний періоди в Україні.

У своїй праці Н. Сидоренко досліджує сучасні тенденції розвитку публічного управління та акцентує увагу на важливому факторі економічного розвитку інституційному перетворенню. Ідейною моделлю публічного управління автор зосереджує на управлінні громадською політикою, при цьому не зазначаючи механізми такого управління [1]. Н. Гончарук у співавторстві колег запропонували заходи реалізації нової моделі державного управління, але на жаль, лише виділено державний контроль за діяльністю органів публічної влади, що здається не зовсім відповідає демократичним цінностям [2]. Колектив акторів V. Diachenko, N. Diachenko, I. Suray, T. Novachenko, O. Vasiurenko відмітили про необхідні сучасні напрямки інноваційної діяльності для забезпечення зростання та сталого розвитку економіки України при розробці відповідної Концепції до 2026 року [3]. Доволі цікавою є думка Y. Han (2024) у Непальському контексті громадська довіра у підзвітності місцевих органів влади має пріоритетну позицію порівняно з відповідальністю та контролем. І основним індикатором такої довіри непальських громадян є прозорість у діяльності органів влади [4]. В свою чергу, K. K. Acharya, J. Scott (2022) відмічають про незрілість функцій органів місцевої влади Непалу через бракування технічних знань і досвіду місцевого управління. Це ще раз наводить на думку, що висококваліфіковані кадри державної служби є однією незаперечною ціллю стратегії розвитку публічного управління [5].

Про рівень громадської довіри до державних службовців було відмічено в праці J. J Wesley [6]. Про необхідність створення ефективного механізму взаємодії між органами влади і громадськістю, на прикладі сфери містобудування відмічали в своїй праці V. G. Gornuk, O. L. Evmeshkina, S. V. Simak, наголошуючи на інноваційних засобах технічного моніторингу, таких як, сенсори чи датчики [7]. О. Б. Коротич в розрізі стратегічних напрямків реформування публічного управління говорила про необхідність ефективної і підзвітної громадянам державної інституції, яка буде формувати державну політику та успішно її реалізовувати для сталого розвитку держави [8]. L. Progoniuk, A. Husenko наголошували на необхідності впровадження

цифрової модернізації системи публічного управління як необхідної парадигми цілей сталого розвитку та переосмислення ролі держави у взаємодії з громадянським суспільством [9]. Про необхідність цифрового врядування висловлювалися автори статті F. Lemke, K. Ehrhardt, O. Popelyshyn [10].

Сучасні тенденції розвитку публічного управління в Україні аналізував О. А. Решота, підкреслюючи основні напрямки змін та трансформаційних процесів вітчизняної системи публічного управління під впливом цивілізаційних змін та глобалізаційних викликів [11]. І. В. Криворучко відмічала сучасну проблематику публічного управління в умовах війни, наголошуючи на можливості вибудовування ефективної системи публічного управління через розширення участі представників громадянського суспільства в процесі публічного управління [12]. О. О. Бутнік відмічала найбільш ефективні форми впливу участі громадян на розвиток демократичного врядування та проаналізувала типи демократичних інновацій, що мають різний вплив на процес залучення громадян [13]. І. Шумляєва, О. Лисиця у своїй праці зупинилися на термінологічній невизначеності місцевої партисипативної демократії, говорячи про проблематику недостатнього використання її потенціалу органами місцевого самоврядування та низької активності громадян у місцевому управлінському житті [14]. Д. Б. Неофіта теж акцентував увагу на необхідності створення умов для активної участі громадян на різних рівнях управління через відкритість та прозорість у процесі прийняття рішень, міжнародно-правові акти, спрямовані на підтримку та розвиток партисипативної демократії [15]. А. О. Руднева, Ю. Г. Мальована досліджували загалом ключові аспекти сучасних викликів, що стоять перед демократією у 2024 році, зосередившись на зростанні авторитарних тенденцій, які обумовлюють вплив на демократичні процеси, обмежують права та свободи громадян [16]. Колектив авторів А. Kliuchnyk, L. Prohoniuk, N. Galunets, A. Husenko, T. Oliinyk досліджували особливості публічного менеджменту та державного управління в територіальних громадах в умовах воєнного та післявоєнного стану звертаючи увагу на розмежування повноважень голів міських, сільських та селищних рад і голів міських адміністрацій у воєнний час [17].

Однак, швидкість змін в тенденціях розвитку сучасного світу, а також проблеми та перспективи, що постають перед демократією, є надзвичайно вагомими. Тому дослідження цієї тематики вкрай важливе для подальшого розвитку демократії як у світі взагалі, так і в Україні зокрема. У світлі поточних змагань за незалежне, вільне та демократичне майбутнє України, це питання стає надзвичайно актуальним.

3. Постановка завдання

Виходячи з аналізу попередніх досліджень, метою цієї статті є систематизація та аналіз найефективніших підходів до публічного управління розвитком стратегії щодо підвищення ефективності та прозорості громадських служб. Зокрема, основними завданнями дослідження є аналіз сучасних комунікаційних інструментів взаємодії органів місцевого самоврядування на прикладі Миколаївської міської громади Миколаївського району Миколаївської області з громадськими службами та визначення сучасних тенденцій стратегії для підвищення ефективного та прозорого функціонування громадських служб під впливом реагування адміністративних реформ на кризові явища.

4. Методи та матеріали

Для вирішення поставлених завдань дослідження використано комплекс різноманітних методів та матеріалів, що дозволяють здійснити аналіз у публічному управлінні щодо стратегічних цілей підвищення ефективності та прозорості інструментів взаємодії громадських служб та органів публічної влади, а також розробити підходи до покращення такого управління комунікаційних зв'язків.

Дослідження базується на комплексі загальнонаукових методів (аналіз і синтез – є важливими методами для оцінки поточного стану взаємодії Миколаївської міської ради з громадськістю. Аналіз статистичних даних включає в себе ретельний облік та аналіз числових показників. Першим кроком був збір наявних статистичних даних, які стосуються кількості звернень громадян. Отримані дані були агреговані та оброблені, зокрема за основу було взято такі аспекти: проблемні питання, кількість осіб, які звернулися до органу публічної влади;

хронологічний, логіко-семантичний, системний, інституційний та ситуаційні підходи, моделювання та декомпозиція тощо) та спеціальних методів (порівняльний аналіз є потужним інструментом для вивчення позитивного міжнародного досвіду застосування інструментів партисипації. Для аналізу було обрано країну Непал. Зокрема даний метод застосовувався з метою вивчення підходів та стратегій ефективної взаємодії громадських служб. Порівняльний аналіз дозволив отримати глибоке розуміння того, які стратегії та практики були успішними в різних країнах, та як це може бути застосовано в Україні. Опитування населення є важливим методом для збору даних та отримання відгуків та думок громадян щодо певних питань, включаючи ефективність системи публічного управління в сфері організації громадських служб. Дослідження було спрямоване на аналіз уявлень та думок мешканців Миколаївської області щодо перспектив та проблем розвитку парсипативних форм взаємодії громадськості з органами публічної влади регіону. Опитування було проведено онлайн на базі спеціально створеної веб-платформи для анкетування *Typeform*. Респонденти були залучені за допомогою соціальних мереж та форумів. Загалом було заповнено близько 200 анкет. Анкета була анонімною та включала ряд питань, спрямованих на вивчення думок та поглядів респондентів щодо ключових аспектів взаємодії громадськості з органами публічної служби (Додаток 1). Зокрема питання анкети були направлені на оцінку поточного стану взаємодії органів місцевого самоврядування з громадськістю, визначення пріоритетних напрямків розвитку, а також виявлення можливих перешкод для належної взаємодії.

Результати були піддані статистичному аналізу та порівнянню для виявлення ключових тенденцій та поглядів. Результати дослідження надали цінний внесок у розробку рекомендацій для публічного управління та регіонального розвитку в Миколаївській області.

5. Результати та обговорення

На початку дослідження ми задалися питанням про наявність комплексного документу щодо залучення громадян до процесів прийняття рішень. Наразі, Указом Президента України від 27 вересня 2022 року № 487/2021 затверджено Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки [18]. Основним принципом діяльності держави у підтримці громадянського суспільства є повага до його автономії. Керуючись останніми настановами одним із стратегічних напрямків діяльності Миколаївської міської ради є громада партнерства з оперативними цілями відкритої влади, партисипативними принципами розвитку та багатосекторне партнерство прописані в затверджено Стратегію розвитку Миколаївської міської територіальної громади на період до 2027 року.

Станом на 1 лютого 2013 року чисельність наявного населення області становила – 1172,9 тис. осіб, 2,6% населення України, посідала 17 місце серед регіонів України, у тому числі міського – 795,9 тис. (67,9%), сільського – 377,0 тис. (32,1%), окремо щодо міста Николаєва чисельність населення становила 496,0 тис. осіб. Станом на 01.01.2022 року за кількість населення налічувала цифру 470,0 тис. осіб і місто Николаїв було середнім за розміром в Україні. Але на разі, демографічна ситуація у Николаєві характеризується подальшим зменшенням чисельності населення через природній регрес, а також з війною і численними потоками виїзду людей з міста.

Враховуючі негативні ризики втрати населення регіону Миколаївська міська громада з метою ефективної комунікації з громадськістю ставить за мету у власній Стратегії розвитку міста налагодити прозорі відносинам з населенням, громадськими організаціями, засобами масової інформації, політичними партіями, комерційними та іншими організаціями на території для забезпечення підзвітності, участі та розуміння урядової політики та громадських ініціатив.

Наразі чинним законодавством передбачено велика кількість форм взаємодії органів публічної влади з громадськістю, саме для досліджуваної громади передбачаються наступні (рис. 1).

За оновленими даними сайту Миколаївської міської ради станом на 04.01.2024 року відділ по роботі зі зверненнями громадян департаменту забезпечення діяльності виконавчих органів Миколаївської міської ради виклали узагальнену інформацію про роботу зі зверненням громадян, які надійшли виконкому Миколаївської міської ради протягом 2023 року (рис. 2).

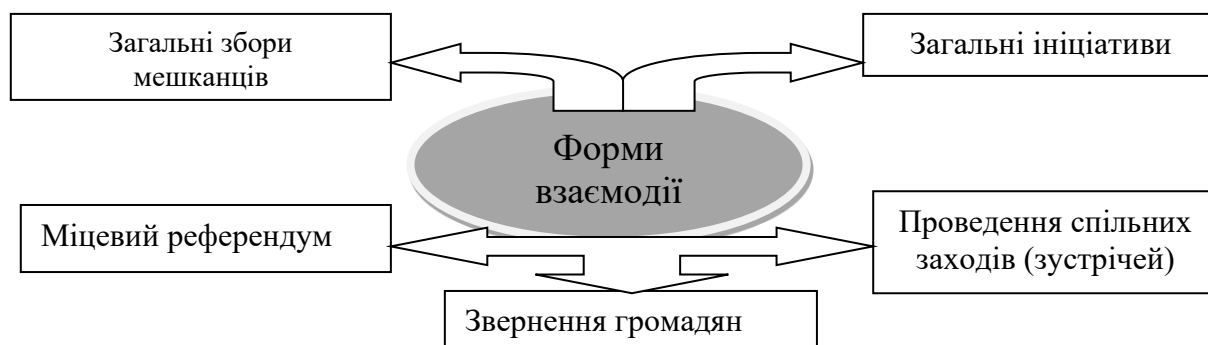

Рис. 1. Форми взаємодії Миколаївської міської ради з громадськістю

Джерело: сформовано актором на підставі даних сайту Миколаївської міської ради <https://mkrada.gov.ua/>

Рис. 2. Порівняльна діаграма звернень громадян за 2022/2023 рр.

Джерело: сформовано актором на підставі даних сайту Миколаївської міської ради <https://mkrada.gov.ua/>

Всього у зверненнях було порушено 6135 питань. Найбільша кількість питань у зверненнях, які надійшли від мешканців міста протягом 2023 стосувалася наступних питань (рис. 3).

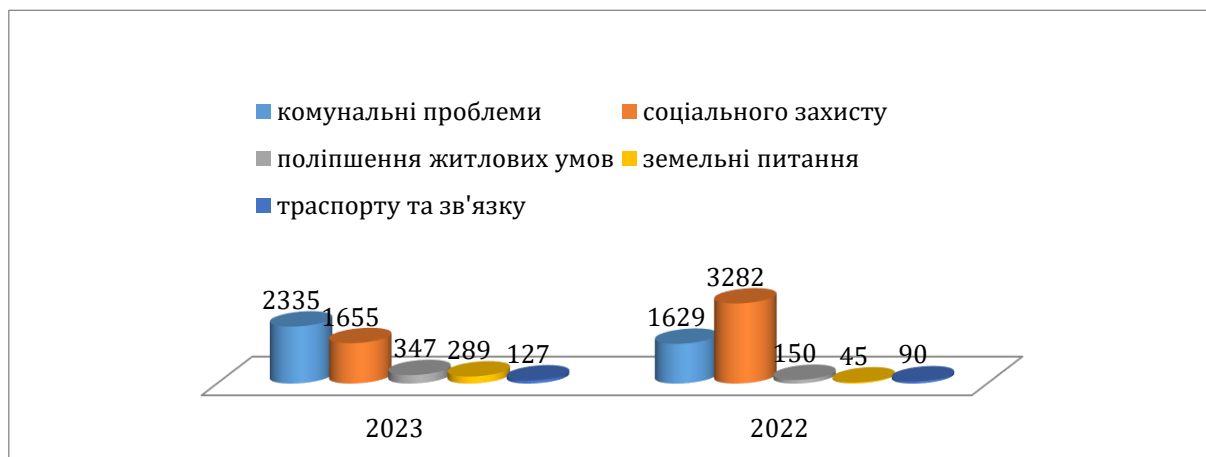

Рисунок 3. Перелік тематики питань у порядку звернення громадян протягом 2022/2023 рр.

Джерело: сформовано актором на підставі даних сайту Миколаївської міської ради <https://mkrada.gov.ua/>

Порівняно з 2022 роком напрямок проблемних питань змістився до комунальної сфери надання послуг. Два роки тому російська війська підірвали водопровід, який забезпечував водою місто. Майже місяць було повне зневоднення міста, але далі запуск солоної води з лиману. Наразі,

ще й проблема з відключенням світла у порядку економії. Все разом і визначило у 2023 році проблематику найбільшої кількості звернень громадян.

Разом з тим, збільшилась кількість вразливої категорії громадян, що потребують підтримки від органів влади. Ми теж дослідили кількість звернень громадян такої категорії (табл. 1).

Таблиця 1. Кількість звернень громадян, які потребують соціального захисту

Категорія/соціальний стан заявників	Січень – грудень 2023	Порівняння (+, -)	Січень- грудень 2022
1. Учасник війни	4	-1	5
2. Дитина війни	83	+20	63
3. Особа з інвалідністю внаслідок війни	22	+13	9
4. Учасник бойових дій	66	+45	21
5. Ветеран праці	19	+4	15
6. Ветеран військової служби	-	-2	2
7. Особа з інвалідністю I групи	136	+61	75
8. Особа з інвалідністю II групи	189	-26	215
9. Особа з інвалідністю III групи	111	-130	241
10. Учасник АТО/ООС	20	+9	11
11. Дитина з інвалідністю	1	-	1
12. Багатодітні сім'ї	38	-1	39
13. Одинокі матері	38	+2	36
14. Пенсіонери	1138	-84	1222
15. Особа, яка постраждала від Чорнобильської катастрофи	1	-	1
16. Учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС	3	+1	2
17. Внутрішньо переміщені особи	251	+145	106
18. Звільнений з полону	3	+3	-

Джерело: сформовано актором на підставі даних сайту Миколаївської міської ради <https://mkrada.gov.ua/>

У структурі Миколаївської міської ради для забезпечення участі громадськості у місцевому самоврядуванні створені Громадські ради (Рисунок 4).

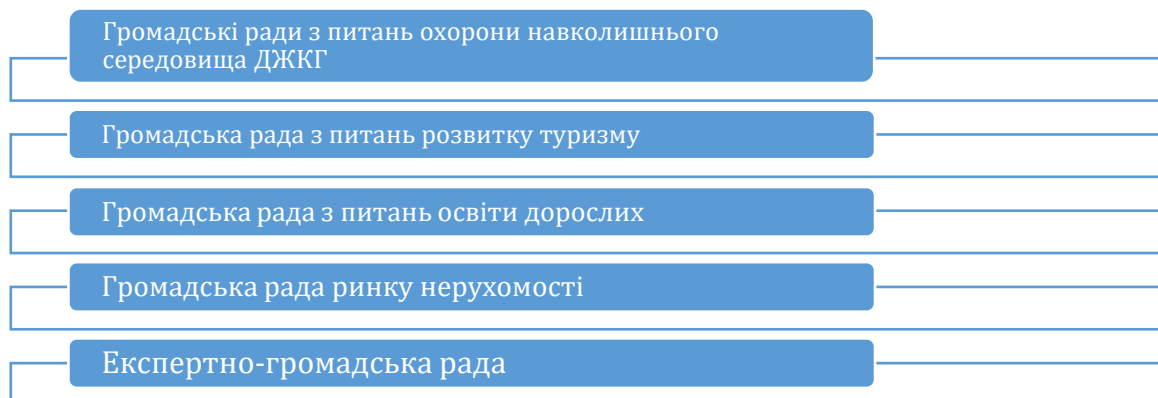

Рис. 4. Громадські ради при Миколаївській міській раді

Джерело: сформовано актором на підставі даних сайту Миколаївської міської ради <https://mkrada.gov.ua/>

Як правило, їх розглядають як неформальні громадські структури, що працюють з органами державної влади та місцевого самоврядування у визначених ними сферах та організаційних форматах. Ще однією безпосередньою громадською службою є об'єднання співвласників багатоквартирного будинку. Станом на 01.11.2016 у місті зареєстровано 535 ОСББ у 592 будинках (загальна площа будинків складає 2317,05 тис.м²). З початку 2016 року в місті створено 234 ОСББ (за відповідний період 2015 – 8 ОСББ), скликано 123 комісії з передачі

будинків на баланс об'єднань, 106 будинків перейшли на самостійне обслуговування (останні дані сайту <https://mkrada.gov.ua/>).

Результати опитування населення стали важливою складовою дослідження, оскільки вони надали можливість отримати прямий відгук від громадян щодо найбільш дієвих форм взаємодії громадськості з органами публічної влади. Одним із основних аспектів опитування було запитання № 4, що стосувалося можливості участі громадян у діяльності органів місцевого самоврядування. Зокрема респондентам запропоновано обрати 4 варіант з 12, в яких вони приймали участь або вважають найбільш ефективними та прозорими у комунікації. Результати вказали на те, що більшість респондентів визначають найбільш пріоритетними такі форми партисипації: загальні збори громадян (85 % респондентів обрали саме цю форму), органи самоорганізації населення (стала важливою для 70 % анкетованих), електронна петиція (близько 68 % вважають цей напрямок ефективним), зустріч керівників та посадових осіб місцевих рад з населенням (стала важливою для 45 % респондентів) (рис. 5).

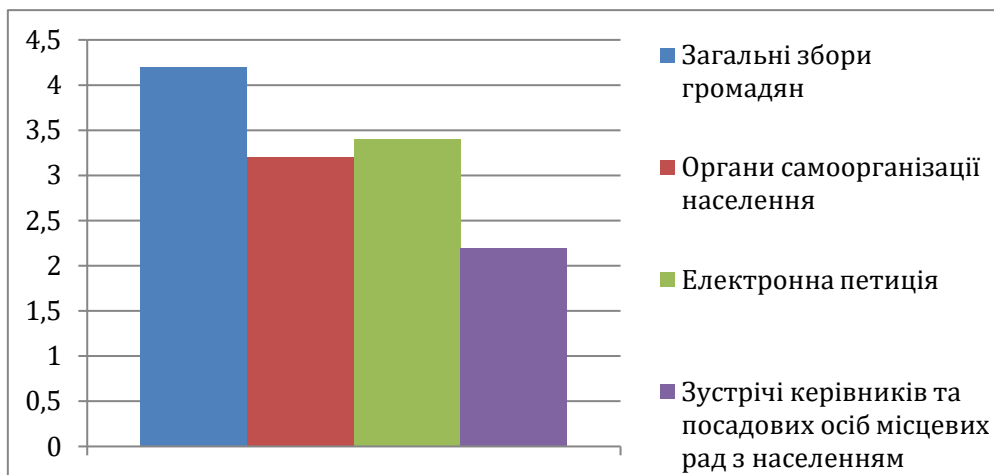

Рисунок 5. Найбільш дієві форми комунікації органів місцевого самоврядування з громадськістю

Джерело: сформовано автором на підставі результатів анкетування.

Автор вважає, що така статистична звітність є необхідною для подальшого дослідження ефективності та прозорості взаємодії громадськості з органами влади, адже вказує на поточні проблемні сторони досліджуваного об'єкту влади. Це дасть можливість розробити більш адаптовані та ефективні стратегії для розбудови ефективних і підзвітних громадянам державних інституцій, які формують державну політику та успішно її реалізують для сталого розвитку держави.

Слід зупинитися на позитивному міжнародному досвіді, розуміючи, що кожна країна має свою унікальну історію, політичний ландшафт та культурні особливості. Найбільш цікавим для нас є досвід взаємодії громадськості з урядовцями Непалу спираючись на принцип повної довіри. Довіра до влади та активна участь громадськості взаємодіють між собою: успішна співпраця влади та громади для досягнення спільних цілей сприяє збільшенню довіри, яка в свою чергу створює умови для ще більш ефективної співпраці із витратами енергії, часу та ресурсів для досягнення нових спільних цілей. Це дає змогу розробляти більш адаптовані та ефективні стратегії для взаємодії влади та громадськості.

Аналізуючи все вищесказане, слід зазначити, що в результаті проведеного дослідження було виявлено, що процес взаємодії громадських служб з органами публічної влади є складним та багатогранним завданням. У таких умовах, необхідно враховувати, що перспектива розвитку таких відносин вимагає від уряду та громадських організацій впровадження комплексних стратегій та програм, спрямованих на розробку ефективних механізмів сприяння комунікативним зв'язків громадськості та відповідних територіальних громад. Зокрема пропонуються наступні шляхи взаємодії:

Ефективне інформування громадськості. Тобто це процес системного поширення інформації через різноманітні канали спілкування з метою досягнення громадськості в цілому або певного сегменту, чи навіть окремих осіб.

Участь громадськості у бюджетному процесі на місцевому рівні. Рекомендуємо щодо врегулювання механізму участі громадськості у бюджетному процесі на місцевому рівні використовувати: консультації з громадськістю, громадські ради, залучати ЗМІ, здійснити підготовку інформації в доступній для громадськості формі, використовувати засоби інтерактивного спілкування, запровадити громадський бюджет «бюджету участі». Пропонуємо налагодити процес передачі об'єктів комунальної власності (об'єкти благоустрою та культурної спадщини, спортивну інфраструктуру тощо) організаціям громадського сектору (ОГС), тобто громадським об'єднанням, благодійним організаціям.

Налагодити співробітництво та партнерство органів місцевого самоврядування з громадськістю на умовах довіри. На прикладі досвіду управлінської системи Непалу, побудувати такі відносини, щоб якнайбільше представників громадськості повністю довіряли органам влади, тобто були впевнені у готовності їх до чесного і професійного співробітництва.

Налагодити форми діалогу та співпраці влади і громади. Тобто створення консультативних груп із запрошених громадян як експертів, дорадчі комітети як форум для консультацій на постійній основі.

Звернути увагу на комунікаційну стратегію, яка включає в себе зв'язок з планом оновлення та розвитку територіальних громад, служить інструментом для їх втілення та базується на визначених метах та завданнях.

Застосовувати неформалізовані заходи публічного обговорення. Це такі: фокус-групи, воркшопи, робочі майстерні, семінари, таунхолзустрічі (зустрічі громади), групові обговорення, наприклад, групові обговорення «Світове кафе» (World cafe) – всесвітньо відомий метод, випадково винайдений Девідом Айзексом та Хуанітою Браун. Він пропонує використання декількох комунікативних майданчиків, які працюють над певним завданням із заздалегідь визначеної теми.

Крауд-технології партисипації. Краудсорсинг – це процедура, яка полягає у залученні широкого кола людей для виконання задач та внесення ідей для досягнення конкретних цілей організатора. Метод краудсорсингу дозволяє не лише знизити витрати на процеси, але й користуватися знаннями колективу людей, що особливо важливо при прийнятті рішень для широкої аудиторії. Участь громадськості – це сприятливе поле для крауд-технологій, наприклад, громадський бюджет.

Делегування повноважень від влади до громадських організацій. Це практика, яка має економічні переваги у світі. Завдяки цьому можна скоротити витрати, мобілізувати громадський потенціал і залучити кошти з інших джерел, включаючи міжнародних спонсорів.

Ці заходи можуть слугувати конкретними кроками у впровадженні комплексних стратегій для підвищення ефективності та прозорості громадських служб у взаємодії з органами місцевого самоврядування.

Результати дослідження показали, що тенденції сучасного публічного управління щодо стратегічних цілей підвищення ефективності взаємодії влади і територіальної громади в Україні є актуальною проблемою, обумовленою наявністю причин ускладнення таких відносин. Зокрема активно такі прояви вбачаються у використанні організації громадянського суспільства в політичному процесі, штучної активізації у виборчий період, ігнорування громадської думки з боку органів влади під час ухвалення остаточних рішень. Особливу увагу слід звернути на роль громадських організацій та місцевих органів влади у реалізації програм відновлення. Здатність до співпраці та координації дій різних зацікавлених сторін грає важливу роль у вдосконаленні процесів відновлення.

Серед ключових висновків дослідження слід відзначити, що ефективне публічне управління вимагає врахування специфіки кожного конкретного випадку та узгодження дій між всіма учасниками процесу. Крім того, важливо забезпечити прозорість та відкритість у роботі публічних органів, що сприятиме підвищенню довіри громадськості до прийнятих рішень.

Відзначено, що подібні проблеми публічного управління організації стратегії взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості вивчаються як в Україні, так і за кордоном. Деякі автори акцентують увагу на новітніх інструментах партисипації, зокрема на сучасних парадигмах довіри та діалогу. Інші дослідження спрямовані на аналіз існуючих прогалин, як в практичному секторі діяльності, так і на законодавчому рівнях.

Загалом слід відзначити, що публічне управління розвитком стратегії підвищення ефективної взаємодії громадськості та органів публічної влади є складним та багатограним

процесом, який вимагає відповідального та дослідницького підходу. Ефективна співпраця всіх сторін, врахування інноваційних підходів та врахування кращого міжнародного досвіду може значно полегшити процес комунікативної взаємодії громадськості та органів влади та сприяти сталому розвитку держави.

6. Висновки

Результати даної роботи підтвердили, що сучасні тенденції публічного управління стратегії ефективного функціонування громадських служб можливе тільки за умови децентралізації і розвитку місцевого самоврядування. Важливим елементом є активна участь громадських організацій та місцевого населення в управлінні та прийнятті стратегічних рішень. Важливим аспектом є створення прозорих та ефективних механізмів взаємодії влади і громадськості, органи місцевого самоврядування завдяки делегованим їм повноважень стають посередницькою сполучною ланкою між органами влади та інституціями громадської служби.

Слід відзначити, що аналіз міжнародного досвіду став важливим джерелом визначення ключових факторів успіху в підвищенні ефективності та прозорості взаємодії органів публічної влади та громадськості. Порівнюючи результати міжнародних прикладів, було визначено, що інтегровані стратегії, міжнародна підтримка та співпраця між різними рівнями влади та громадськими організаціями є важливими факторами успіху.

В свою чергу результати опитування населення підтвердили, що активна участь місцевого населення є ключовими факторами успіху комунікації влади і громадськості. Громадські організації та громадяни мають важливу роль у прийнятті стратегічних рішень та впливі на процес прийняття управлінських рішень.

Загальним висновком дослідження є те, що публічне управління стратегії комунікативної взаємодії влади та громадськості вимагає нормативно-правового підходу та врахування багатогранності впливу факторів. Процес участі громадськості в управлінсько-владних повноважень є складним завданням, що потребує планування, координації та співпраці всіх зацікавлених сторін.

Для подальших досліджень у галузі публічного управління стратегії підвищення ефективності та прозорості взаємодії влади та громадськості рекомендується приділити увагу кількісному та якісному аналізу ефективності впроваджених стратегій в практичній діяльності. Це дозволить оцінити, наскільки здійснені кроки та прийняті рішення сприяють досягненню поставлених цілей та покращенню життя мешканців. Крім того, важливим напрямком подальших досліджень є вивчення впливу різних моделей управління на сталість та стійкість розвитку стратегій залучення до співпраці органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства та бізнесу.

References

1. Sydorenko, N. (2022). Modern Trends in the Development of Public Administration [Modern trends in the development of public administration]. *Public Administration Aspects – Aspects of public administration*, 10(3), 59–63. <https://doi.org/10.15421/152220> (in Ukrainian)
2. Goncharuk, N., Pyrohova, Y., Suray, I., Prokopenko, L., & Prudius, L. (2023). Reformation Public Administration in Ukraine in the Context of European Integration: Current State, Problems and Priorities. *Economic Affairs*, 68(3), 1613–1627. <https://doi.org/10.46852/0424-2513.3.2023.27>
3. Diachenko, V., Diachenko, N., Suray, I., Novachenko, T., & Vasiurenko, O. (2022). Modern trends of innovative activity ensuring growth and sustainable development of the economy of Ukraine. *Scientific Horizons*, 25(7), 31–42. [https://doi.org/10.48077/scihor.25\(7\).2022.31-42](https://doi.org/10.48077/scihor.25(7).2022.31-42)
4. Han, Y., Aryal, N., & Hwang, K. (2024). Local governments' accountability and public trust in Nepal: Does participation make a difference? *Asia & The Pacific Policy Studies*, 11(2), e387. <https://doi.org/10.1002/app5.387>
5. Acharya, K. K., & Scott, J. (2022). A study of the possibilities and limitations of local authorities in the provision of public services in Nepal. *Public administration and politics*, 25(1), 64–77. <https://doi.org/10.1108/pap-01-2022-0006>
6. Wesley, J. J., & Ribeiro, S. (2024). The Public, the Pandemic, and the Public Service: The Case of Alberta. *Canadian Public Administration*, 67, 24–39. <https://doi.org/10.1111/capa.12551>

7. Gornyk, V. G., Evmeshkina, O. L., & Simak, S. V. (2023). Prerequisites of effective public control in the field of urban planning. *Public management and administration in Ukraine*, 37, 90–94. <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.37.17>
8. Korotych, O. (2022). Stratehichni napriamky reformuvannya publichnoho upravlinnia [Strategic directions of public administration reform]. *Zbirnyk tez Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Publichne upravlinnia v Ukraini: vyklyky sohodennia ta hlobalni imperatyvy» – Collection of theses of the International Scientific and Practical Conference «Public governance in Ukraine: today's challenges and global imperatives»*. (pp. 11–13). Khmelnytskyi: Khmelnytskyi universytet upravlinnia ta prava imeni Leonida Yuzkova (in Ukrainian)
9. Progoniuk, L., & Husenko, A. (2022). Main directions for improving public administration mechanisms in Ukraine. *International Journal of Advanced and Applied Sciences*, 9(8), 41–48. <https://doi.org/10.21833/ijaas.2022.08.005>
10. Lemke, F., Ehrhardt, K., & Popelyshyn, O. (2021). Support and resistance of public officials towards current eGovernment initiatives—A case study on Ukraine and Germany [Unterstützung und Ablehnung von Angestellten des öffentlichen Sektors gegenüber aktuellen eGovernmentInitiativen—eine vergleichen]. *Dmsder Moderne Staat – Zeitschrift für Public Policy, Recht und Management*, 14(1), 61–80. <https://doi.org/10.3224/dms.v14i1.08>
11. Reshota, O. (2020). Peculiarities of public administration development in Ukraine: current trends and problems [Features of the development of public administration in Ukraine: current trends and problems]. *Derzhavne upravlinnya: udoskonalennya ta rozvytok – Public administration: improvement and development*, 3. <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.3.37> (in Ukrainian)
12. Kryvoruchko, I. V. (2023). Publichne upravlinnia v umovakh viiny: vyklyky ta perspektyvy [Public administration in wartime: challenges and prospects]. *Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia – Theory and practice of public administration*, 2(77), 38–53. <https://doi.org/10.26565/1727-6667-2023-2-03>
13. Butnyk, O. O. (2023). Vplyv uchasti hromadian na rozvytok demokratychnoho vriaduvannya [Influence of citizens' participation on the development of democratic governance]. *Zbirnyk materialiv XII Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Suchasni problemy upravlinnia. Shliakh do staloho myru pislia viiny: derzhava, biznes, innovatsii» – Collection of materials of the XII International Scientific and Practical Conference «Modern Problems of Management. The path to sustainable peace after the war: state, business, innovation»*. (pp. 158–160). Kyiv: KPI im. Ihoriah Sikorskoho, Vyd-vo «Politekhnik» (in Ukrainian)
14. Shumliaieva, I., & Lysytsia, O. (2024). Teoretychni pidkhody do partysypatyvnoi demokratii na mistsevomu rivni [Theoretical approaches to participatory democracy at the local level]. *Aspekty publichnoho upravlinnia – Aspects of public administration*, 12(2), 57–66. <https://doi.org/10.15421/152425> (in Ukrainian)
15. Neofita, D. B. (2024). Mizhnarodno-pravovi akty z pytan partysypatyvnoi demokratii (demokratii uchasti) [International legal acts on participatory democracy (democracy of participation)]. *Pravo i suspilstvo – Law and Society*, 2(1), 3–8. <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.1.2.1> (in Ukrainian)
16. Rudnieva, A. O., & Malovana, Yu. H. (2024). Vyklyky demokratii u 2024 rotsi: osnovni tendentsii ta perspektyvy [Challenges to democracy in 2024: main trends and prospects]. *Politychne zhyttia – Political life*, 2, 61–67. <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2024.2.8> (in Ukrainian)
17. Kliuchnyk, A., Prohoniuk, L., Galunets, N., Husenko, A., & Oliinyk, T. (2023). Public Management and Administration in Territorial Communities of Ukraine During the War and in the Post-war Period. *Economic Affairs*, 68(Special Issue), 923–929. <https://doi.org/10.46852/0424-2513.2s.2023.40>
18. Natsionalna stratehiia spryiania rozvytku hromadianskoho suspilstva v Ukraini na 2021–2026 roky: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 27 veresnia 2022 roku № 487/2021 [National Strategy for Promoting the Development of Civil Society in Ukraine for 2021–2026: Decree of the President of Ukraine of September 27, 2022, No. 487/2021]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text> (in Ukrainian)

Додаток 1

АНКЕТА ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ

Дякуємо, що взяли участь у нашому дослідженні! Ваш внесок дуже важливий.

1. Загальна інформація:

Ваша вікова група:

- до 18 років
- 18-30 років
- 31-50 років
- 51 і старші

Місце проживання (місто/село, область): _____

2. Актуальність теми:

Як ви оцінюєте поточний стан розвитку вашого регіону? (Використовуйте шкалу від 1 до 5, де 1 - дуже погано, 5 - дуже добре)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Чи маєте Ви можливість приймати участь в питаннях діяльності та розвитку Вашої громади?

1. _____
2. _____
3. _____

3. В яких із значених інструментів взаємодії влади та громадськості Ви приймали участь?

Оберіть ті категорії, які найбільш Вам відомі або Ви приймали участь:

- Загальні збори громадян
- Місцеві ініціативи
- Громадські слухання
- Органи самоорганізації населення
- Електронна петиція
- Виїзд депутатів разом з медіа на місця
- Громадська експертиза
- Участь у сесіях рад, депутатських комісіях
- Зустріч керівників та посадових осіб місцевих рад з населенням
- Консультаційно-дорадчі органи

- CheckBox1 Консультації із громадськістю
- CheckBox2 Залучення представників громадськості як експертів

4. Рекомендації:

Які заходи чи програми вважаєте ви найбільш ефективними для прозорості та дієвої комунікації влади і громадськості? (Будь ласка, назвіть 2-3 рекомендації)

1. _____
2. _____
3. _____

5. Чи берете ви активну участь у спільноті чи інших ініціативах, спрямованих на покращення вашого регіону?

- Так
- Ні
- Раніше брав участь

6. Як би ви оцінили рівень задоволеності роботою органів місцевого самоврядування та державних служб у вашому регіоні? (Використовуйте шкалу від 1 до 5, де 1 - дуже незадоволений, 5 - дуже задоволений)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Дякуємо за ваш внесок у дослідження! Ваші відповіді допоможуть нам розуміти та вдосконалювати публічне управління в цій важливій галузі.